63ste Jaargang No. 5186 — DAGBLAD — Woensdag 13 Augustus 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8 Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: [illegible] steeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: [illegible] Postbus 14, Oranjestad [illegible]

Conferentie van Rio de Janeiro

20 Republieken trekken op naar Rio de Janeiro

Komt alleen de defensie op de agenda?

Verschillende deelnemers kwamen in de loop der dag te Rio de Janeiro aan. Zo ook Benjamin Cohen, assistent van de secretaris generaal van de Verenigde Landen.

Benjamin Cohen is het hoofd van een van de acht departementen van het secretariaat nl. het departement van publicaties.

Hij trad ook met de redactie van de „Amigoe" in contact). (Rio de Janeiro 12.8).

De ministers van buitenlandse zaken van Haiti en Santo Domingo kwamen aan en voorspelden op het vliegveld een goede afloop van deze conferentie. De Dominicaan Alturo Desprädel zeide dat zijn delegatie vóór zal stemmen als men het voorstel indient om gezamenlijk op te treden bij een agressie. Hij sprak over de nieuwe toestand waarin de wereld leeft en wees erop, dat het communisme gezien kan worden als een mogelijke politieke agressie. De beide ministers van buitenlandse zaken werden op het vliegveld welkom geheten door den minister van buitenlandse zaken van Brazilië, Raul Fernandez. Toen men den Dominicaansen gezant vroeg of de Dominicanen er voor zijn om de de facto regering van Nicaragua uit te nodigen, verklaarde hij dat zijn regering in principe alle landen het recht wil geven om zich te vertegenwoordigen, erop wijzend dat op de conferentie van Montevideo toch ook Cuba en El Salvador waren uitgenodigd, ondanks dat deze landen diplomatiek niet waren erkend. Toen men het had over de zg. invasie in de Dominicaanse republiek die zou plaats hebben door politieke bannelingen, zeide hij, dat deze kwestie op de conferentie niet besproken wordt.

Edme Monigat, het hoofd van de Haitiaanse delegatie vertelde aan de pers, dat zijn regering zich aan de agenda van de conferentie zal houden en geen bepaalde inzichten zal voordragen die geen belang hebben bij het verdedigingsvoorstel.

Onder de Haitiaanse diplomaten komen voor Clodis Ternishan Jacques Leger, Colonel Antoine Lezel, Kapitein Louis Roumaine, terwijl bij de Dominicanen zich bevinden Tulio Certero, Roberto Despradel, Profirio Harrera, Baez, Joaquin Balaguer Emilio Rodriguez Moniz. (Rio de Janeiro (AP) 12-8).

Op het Witte Huis werd bekend gemaakt dat Mevrouw Truman en de dochter van de president Margaret de president op zijn reis per vliegtuig naar Rio de Janeiro zullen vergezellen. De tijd staat nog niet precies vast, doch het zal zijn tegen de maand Augustus of begin September bij de sluiting van de conferentie. De president zal aan boord van het oorlogsschip de Missourie zijn familie naar Amerika terugreizen. Er werden geen nadere inlichtingen verstrekt. Er zullen faciliteiten verstrekt worden voor de journalisten en voor de radioverslaggevers die de president op zijn reis zullen vergezellen. (AP) 12-8).

Op de conferentie van Rio de Janeiro waar de Amerikaanse republieken bijeenkomen zal natuurlijk gewezen worden op het ideaal van Simon Bolivar, dat daar in vervulling zal gaan. Het is opvallend dat sommige afgevaardigden er schijnaar niet voor voelen, dat de conferentie verder zal gaan dan is afgesproken nl. een behandeling van de defensie kwestie voor geheel Amerika. De kwestie zal volgens verschillende „vlot" worden afgehandeld, doch het kon toch wel eens zijn dat de opmerking van Braden de afgezette staatssecretaris nog wel een ampele bespreking zal vinden, dat nl. het gevaar zou bestaan als zouden die republieken wel eens die wapens voor iets anders kunnen gaan gebruiken nl. voor het maken van revolutie.

Inderdaad zal geen objectief historicus ontkennen, dat de vrees van Simon Bolivar ongegrond was. Het afbraak-werk begon reeds tijdens zijn leven en prachtige figuren als een generaal Sucre stierf voor dat zijn taak ten einde was. Er zijn natuurlijk verder nog andere moeilijkheden zooals het al of niet uitnodigen van de „de facto" regering van Nicaragua.

De moeilijkheden onderling er zijn er natuurlijk worden wel niet besproken, toch zou het mooi zijn als er een forum gevormd kon worden, waar de moeilijkheden konden worden opgelost, ook de inwendige zooals we nu zien in Paraguay waar een burgeroorlog dit land dat zoo geweldig getroffen werd in de Chaco oorlog nu weer onder gebukt gaat. Het is zelfs opvallend, dat de grote telegram dienst wel zoo nu en dan eens een telegrammetje over die krijg de wereld insturen, doch een verklaring van de gevechten weet men schijnbaar niet te geven.

In Europa komt het voor dat de grootste krachten zich onttrekken van ieder activiteit op politiek gebied, daar dit niet altijd een schoon terrein is, en men veel persoonlijke beledigingen moet oogsten wil men iets bereiken, doch in Zuid-Amerika zullen verschillende krachten zich we helemaal uit de politiek houden, daar het erg vurig gaat, ofschoon de liefde tot hun land weer zo intens is, dat ze niet rustig kunnen toekijken zonder actief er bij betrokken te worden.

De conferentie kan tot heil zijn van Zuid- en Noord-Amerika, ja heel de wereld daar het overleg tot vele mogelijkheden aanleiding biedt.

Voor Brazilië is het een eer de poorten te mogen openen voor al die twintig republieken, en dit land zal dat wel denken aan de buitengewone politici, die het in Lake Success als vertegenwoordiger had.

De bestrijding van het communisme zal natuurlijk ook wel naar voren komen in dit land waar de communistische partij buiten de wet verklaard werd, doch het is om met een Zuidamerikaans diplomaat te spreken nog geheel iets anders het communisme als partij-organisatie te ontbinden, dan het te bestrijden als modern idee, dat vat heeft op de wereld, als er mistoestanden zijn.

Sommige diplomaten verwachten, dat ook de economische samenwerking tussen de republieken van Amerika op de agenda zal geplaatst worden, als Argentinië succes heeft met een voorstel daartoe, doch nu Amerika reeds zeer actief bezig is met de economische hulp voor Europa en Azië, zal dit punt nu wel niet op de agenda geplaatst worden, doch uitgesteld worden tot de volgende conferentie, die in de maand Januari op de conferentie van Bogota behandeld zal worden.

De diplomaten hebben natuurlijk veel interesse hoe de verhoudingen tussen Argentinië en Amerika zich op deze conferentie zullen ontwikkelen. (Rio de Janeiro 12 Aug (AP))

Het Argentijnse schip de Santa Cruz arriveerde heden van Buenos Aires. Het schip had de Argentijnse delegatie aan boord welke Argentinië op de interamericaanse verdedigingsconferentie zal vertegenwoordigen. (13 Aug. (AP))

het nieuws van vandaag

In Lake Success staan de heren in de veiligheidsraad elkaar vriendelijk de waarheid te zeggen, doch die waarheid is zoo, dat het bijna niet vriendelijk meer te zeggen. Men gebruikt natuurlijk goede termen, doch dat bevalt het Amerikaanse volk schijnbaar niet, Een caricatuur laat ons de werksters zien die de stoelen rond de beroemde tafel aan het afstoffen zijn, en alsof de omgeving besmettelijk is, zegt de een tegen de ander: „Ik wil graag even Uw aandacht er op vestigen, dat de weergave van mijn ideeën gisteren bij U een verkeerde indruk kunnen hebben nagelaten, het was niet mijn bedoeling om te zeggen, dat ik aan de waarachtigheid van uw gevoelens twijfel, ik wilde slechts uit laten komen, dat uw woorden bij mij de indruk vestigden, als waren ze niet volkomen in overeenstemming met de totale waarheid." Het is maar beter, dat er op een andere manier van af die stoelen gesproken wordt, en dat gebeurde gisteren, toen Johnson de Amerikaan vroeg, om niet te handelen uit schrik voor een veto van Rusland, doch eervol voor zijn opinie uit te komen.

Wel dat heeft men gisteren gezien, toen Sjahrir werd toegelaten op verzoek van Polen gesteund door vriend Rusland, kwam van Kleffens voor de tafel staan en niet bang voor veto's protesteerde hij heftig. Doch wat haalt het uit?

Het is wel, om wat somber te worden. Ickes had daar gisteren een artikel in „The Miami Herald" zoo hard tegen Nederland, dat het geld van de wereldbank gekregen had, om daarmede in Indië zou gaan vechten! Hij vindt het een schande voor Amerika, dat het de mariniers heeft opgeleid die nu in Indië gevochten hebben, hij vindt het een schande, dat niet Amerika doch Australië de eer heeft de kwestie bij de Verenigde landen er door gekregen te hebben! Als zoo de wereld opinie is, dan is het moeilijk werken, dan verandert men de opinies niet in twee dagen. De mens is maar een simpel wezen, hij werkt met wat axioma's en dan moet het waar zijn. Of er nu ook al geweldaden gepleegd worden, of er honger en ellende is door de wanorde van het niet besturende bestuur van Djokja, dat baat niet, het axioma van onze tijd is vrijheid. Dat heeft Wilkie toch immers gezegd, toen hij een paar dagen buiten Amerika kwam en zijn idee was „geen kolonies meer", „geen onafhankelijke gebieden". Een minister van koloniën van Frankrijk antwoordde met een boek van 600 bldz., dat dat zoo maar niet gaat. Het boek was niet modern.

In Rio de Janeiro komen de republikeinen van Amerika bijeen, twintig zullen hun voelhorens uitsteken. Wie maakte die conferentie klaar, zoo zelfs dat men nu al zegt dat het een succes wordt? Men ziet natuurlijk met grote ogen naar Argentinië en Amerika, en vraagt zich af hoe het gaan zal met die twee.

Ook op Jamaica zal er binnenkort een conferentie plaats hebben om te komen tot een federatie tussen alle gebieden van Engeland hier rond de Caraibische zee, men wil er één staatsverband van maken, dat is economischer, Op Aruba ziet men dat niet in en spreekt een groep van een aparte staat Aruba, misschien kan men het nu betalen in deze economische boom tijd, doch het nageslacht zou kwaad zijn over die geldverspilling, Komt voor de dag met een practisch voorstel van dubbele administratie, opdat er gelijkheid is.

Weer ruzie in Lake Success

Johnson wil Constructieve arbeid

RUZIE IN LAKE SUCCESS.

Toen hedenochtend de veiligheidsraad bijeenkwam, om de Balkankwestie te gaan behandelen, beschuldigde Joegoslavië Amerika ervan zonder kennis van omstandigheden over de Balkan te oordelen om daarmede het optreden in Griekenland goed te praten, door middel dan ook van de Truman-leer. De vertegenwoordiger van Joegoslavië Joza Vilfan, gaf aan Amerika de schuld van de moeilijkheden in de Balkan, en daarbij van het mislukken van het optreden van de veiligheidsraad.

Een nieuwe commissie zou de invloed van Amerika maar verhogen. Amerika wil nu een nieuwe commissie hebben om de indruk te wekken alsof de toestand in Griekenland door invloed van buiten is ontstaan. De vertegenwoordiger van Amerika kwam hier recht tegenop en Herschel Johnson verweet de drie Sovjet satalieten aan te sturen op een totalitaire regering zodoende een bedreiging vormend voor de vrede. Deze bedreiging kan weggenomen worden als de zaak openlijk in de Verenigde Landen behandeld wordt. (Lake Success, (AP) 13-8).

In zijn rede in de veiligheidsraad heeft de Amerikaanse vertegenwoordiger gezegd, dat het wel duidelijk is dat Rusland zijn veto recht gebruikt om de invallen van de landen Albanië, Yoego Slavië en Bulgarije te verdedigen.

Hij wees er op, dat negen leden van de veiligheidsraad constructieve arbeid willen verrichten én dit mag dan toch niet door het veto van Rusland onmogelijk gemaakt geworden. Hij verzocht niet te letten op een dreigend veto, doch eerlijk zijn mening over het geval te geven. Het is duidelijk, dat het Balkanprobleem onvermijdelijk naar de algemene vergadering van de verenigde landen verwezen zal moeten worden, als de raad niet over het dode punt heen komt.

Amerika wil Griekenland de bescherming geven, die het toekomt onder de charter. (Lake Success, 12 Aug. (AP)).

DEBAT ROND ATTLEE.

Het debat over de crisiswet van Attlee, in het hogerhuis gaf nog een rede te zien van de markies van Salisbury die namens de conservatieve oppositie sprak én die het huis tot een speciale vergadering over drie weken wilde dwingen, hij wees er op dat de leden van het hogerhuis zich hebben te beschouwen als de vertrouwensmannen van het Engelse volk.

Morgen kunnen voor de aanname nog amendementen worden ingediend.

De uitslag van de verkiezingen laat zien, dat het aantal stemmers erg laag is, dit laat zich verklaren uit het feit, dat de leden naar huis waren gegaan, daar zij vermoeid waren door de lange zitting, die in het geheel achttien uren duurde. (Londen 12 Aug. (AP)).

REPLIEK VAN CHURCHILL.

Het hoofdkantoor van de conservatieve partij in Engeland maakt bekend, dat Churchill op Zondag a.s. voor de radio zal komen om een speech te houden in antwoord op de rede Attlee van de vorige week Zondag 12 Aug (AP)

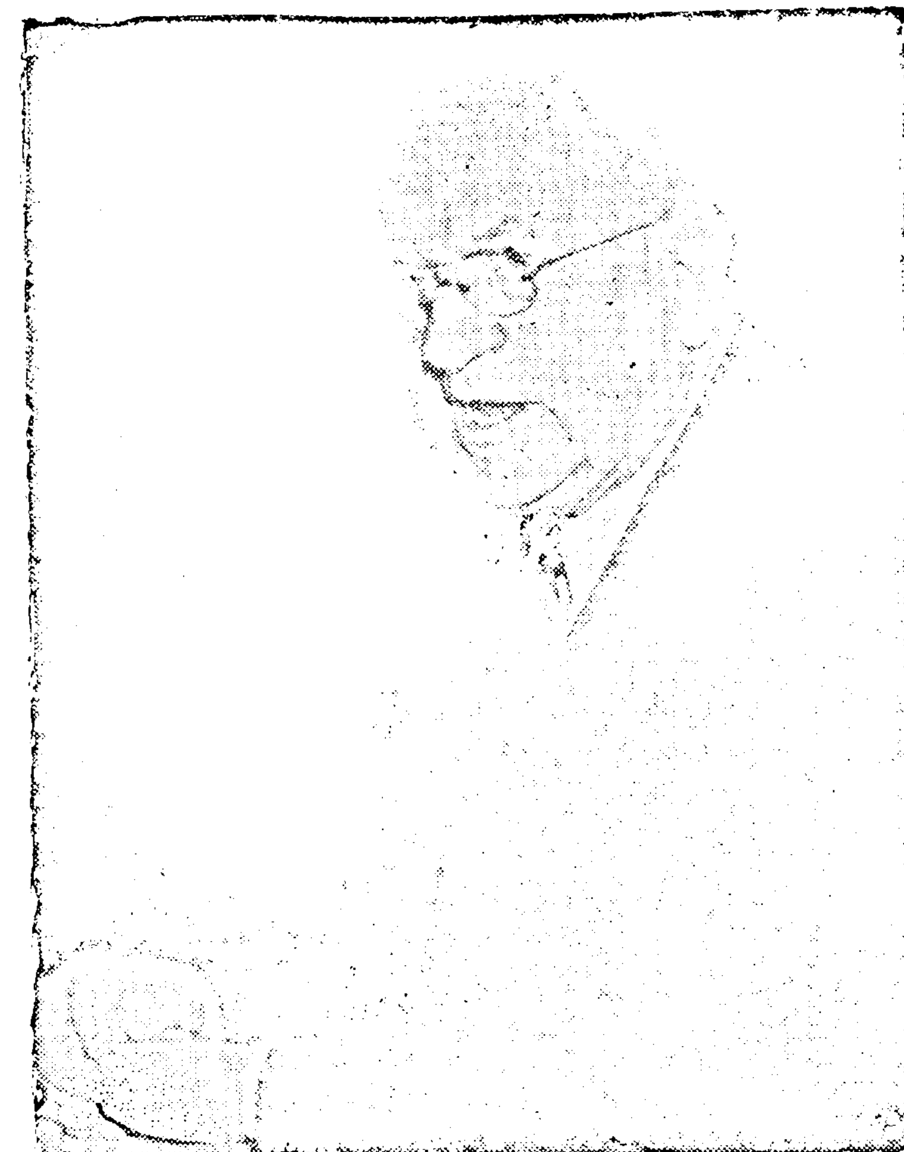
STEENKOOLPRODUCTIE.

In Washington beginnen heden officiele vertegenwoordigers van Amerika en Engeland beraadslagingen, om te zien hoe men de steenkoolproductie van Duitsland kan opvoeren tot hulp van de economie in West Europa.

De steenkool is van vitaal belang in verband met het zg. plan Marshall daar de steenkool van de Roer het voornaamste product is voor de Europese reconstructie. Het officiële Russische dagblad dat in Berlijn uitkomt met de naam „Taechliche Rundshau" had een felle aanval op de opening van deze Anglo Amerikaanse conferentie ter verhoging van de steenkoolproductie. Het blad noemde het een poging van Amerika om het Roer-gebied in bezit te kunnen nemen en ziet het tevens als een uitstel van de plannen tot socialisatie. (Berlijn Madrid 12 Augustus (AP)).

OVERWINNEN OF STERVEN.

De radio van het regeringsstation in Assuncion, opgevangen door de Asa-pers riep rond dat de linies van de loyalisten rond de hoofdstad nog ongebroken en in tact rond de stad staan. Dit is een nieuwe overwinning van de regering van Moriningo, die beloofd heeft in de verdediging van de hoofdstad van Paraguay welke verdedigd wordt door een muur van ijzer, te zullen overwinnen of sterven. ((AP) 12 Augustus).

ICKES
Is bang dat Nederland het geld van de wereldmarkt „misbruikt".

Het gaat niet goed met Indie

Iedere dag doden, Veel beschuldigingen

Indonesie wijst „goede diensten" af

Sjahrir toegelaten in de veiligheidsraad

Ickes tegen de lening

INDIE WEIGERT „GOEDE DIENSTEN" VAN AMERIKA.

Welingelichte republikeinse bronnen melden, dat de regering van de Indonesische republiek onofficieel het aanbod van Amerika van goede diensten als bemiddelaar in het Nederlands Indonesisch geschil heeft geweigerd.

Ofschoon er nog geen officieel verslag bekend is van de besprekingen van Consul Foote met Soekarno en het republikeins cabinet, meldt Antarra, kan worden aangenomen dat het cabinet na de terugkeer van Foote naar Batavia een beslissing heeft aangenomen en dit Dinsdagmorgen naar den Consul heeft gestuurd ter doorzending naar de regering van de Verenigde Staten. In republikeinse politieke kringen zegt men dat het antwoord aan Amerika zeer vriendelijk is opgesteld en dat men daarin zijn dank uit voor het aanbod van Amerika, doch laat uitkomen dat men het verzoek van de Australische regering, welke beide verzoeken voor het aanbod van Amerika waren gestuurd (Aneta, 12.8).

WALTER FOOTE.

Een telegram uit Djokjakarta meldt dat gezaghebbende personen melden dat de Indonesische regering aan de consul generaal Walter Foote een verklaring hebben overhandigd, waarin de republiek te kennen geeft dat men gaarne zou zien, dat er een internationale arbitrage commissie benoemd wordt om de uiteindelijke oplossing te brengen in het conflict met de Nederlanders. (Djokjakarta (AP) 12-8).

NOG STEEDS VECHTEN.

Er wordt gemeld, dat drie beambten van het Britse consulaat en een Nederlands burger Zondag jl. een gevecht moesten leveren tegen een dertigtal Indonesische extremisten op zestig mijl ten Zuiden van Batavia. Ooggetuigen verhalen dat door het stoutmoedig optreden van deze mannen, waarbij een Indonesiër gedood werd de levens van 1 Engelse vrouw, een Nederlandse vrouw en twee Nederlandse kinderen gered werden. De Nedeslandse militairen kwamen hen tenslotte verlossen. (Batavia (AP) 12.8).

PROTEST VAN NEDERLAND.

De Nederlandse regering kwam formeel op tegen een uitnodiging aan de vertegenwoordigers van Indonesië, om deel te kunnen nemen aan de debatten over de kwestie Indonesië in de Veiligheidsraad. De uitnodiging ging uit van Polen en Rusland viel dat voorstel bij. Het voorstel werd gedaan kort, nadat de vroegere premier Sutan Shjahir en de minister van buitenlandse zaken Salim in Lake Success de vergaderzaal binnengingen. Dr. Eelco van Kleffens kwam bij de aanwezigen protesteeren daar Indonesië geen „de jure" erkende regering is (Lake 12 Aug. (AP)

LEGERBULLETIN.

Het Nederlandse leger bulletin maakt bekend, dat er heden een dode te betreuren is en dat 16 soldaten gewond werden, toen gisteren de republikeinen weer op verschillende plaatsen overgingen tot het verbreken van de wapenstilstand.

Het bulletin spreekt niet over de gevechten ten Oosten van Bandoeng waar volgens de republikeinen de Nederlanders een campagne hebben opgezet om de strategische punten aan de spoorwegen naar Djokjakarta in handen te krijgen.

Een zegsman van het leger verklaarde, dat indien daar in die streek gevochten wordt, men het dan moet zien als de zuiveringsactie die ingezet werd, niet als een verbreken van de order om het vuren te staken. (Batavia 13 Aug. (AP)).

OFFICIELE BEKENDMAKING.

Aneta, 12 Augustus:

In een officiële bekendmaking van gisteravond maakte de Nederlandse regering melding van de nu te nemen maatregelen na de order om het vuren te staken, welke een einde bracht aan de politionele actie, die op 21 Juli waren begonnen. De regering verklaarde met nadruk dat de doelstelling als inbegrepen in Linggadjati en de interimregering, is dat zij ook in de gebieden welke door de Nederlandse troepen gedurende de laatste weken werden bezet, het beheer zal voeren. Het doel van de Nederlandse regering is geenszins veranderd en is op geen enkele manier een terugkeer naar tot een koloniale verhouding. Een deugdelijke politie is onmisbaar in het herstel van wet en orde, zodat Indonesië weer deel kan nemen in de wereldhandel. De regering heeft meteen aangeboden een interimregering te vormen waarin de vertegenwoordigers van de staten alsook van de onvoldoende vertegenwoordigde minderheden der bevolking tezamen met de Luitenant Gouverneur Generaal zullen samenwerken. De Nederlandse regering is van plan zo gauw mogelijk een rondetafel conferentie bijeen te roepen van vertegenwoordigers van alle deelnemende staten en bevolkingsgroepen om te beraadslagen over een definitieve inrichting van het Indonesische staatsbestel.

De Nederlandse regering doet een ernstig beroep op de republiek om ook daartoe mede te werken en hoopt dat het Amerikaans aanbod van „goede diensten" hiertoe zal bijdragen. Aangezien het probleem is een hervorming van het Indonesisch staatsbestel en geen beslechting van het geschil kan een oplossing door de goede diensten worden bevorderd, maar niet door arbitrage tussen Nederland en de republiek.

NEUTRALITEIT.

Dezer dagen werden we herinnerd aan het oude adagium „neutraliteit bestaat niet.

Niemand behoeft te schrikken, als we deze woorden schrijven het gaat niet over scholen en onderwijs en zelfs niet over sport.

Neen we zagen een foto, waarop aan een weg ergens bij Batavia herstellingswerk wordt verricht door een groep mensen van Java zelf, jonge mensen en oudere mensen. We zagen dezelfde foto in een krant uit New York en in een krant uit Holland aangekomen per vliegtuig.

De redactie van de krant in New York schreef er onder:

„De Nederlanders dwingen, zoo de lezer op deze foto ziet, zelfs kinderen om werk te verrichten aan de wegen, die door de nationalisten in hun vrijheids strijd beschadigd zijn".

De redacteur van de krant in Nederland schreef er onder.

„De bevolking van Java is het leger op allerlei wijze behulpzaam, op deze foto ziet de lezer, hoe jong en oud meehelpt aan het herstel van de wegen die door de republieken beschadigd zijn, opdat het leger weer spoedig verder kan trekken".

Nu vragen we nogmaals is het waar „neutraliteit bestaat niet"?

NIEUWS UIT INDIË.

Aneta, 12 Augustus:

Te Buitenzorg werd een groep van het Britse Consulaat van Batavia, waaronder Consul Mac. Claren en vrouw verleden Zondag door republikeinen beschoten. Zij werden drie uur lang belegerd totdat des avonds de Nederlandse troepen de republikeinse benden afsloegen.

Dinsdagmorgen is per K.L.M. naar Batavia vertrokken minister L. Neher van wederopbouw, om de Nederlandse regering te vertegenwoordigen in verband met de problemen in de wederopbouw van Indië en de reconstructie van de P.T.T. Hij wordt verondersteld minstens twee weken in Indië te blijven.

DE CHINEZE ACTIE.

De vereniging van Chinezе advocaten stuurde een telegram naar de Chinese afvaardiging bij de veiligheidsraad om de delegatie te waarschuwen dat een passieve houding het leven van 2.000.000 Chinezen in Indonesië in gevaar brengt. Dergelijke telegrammen werden ook gezonden door de architecten en doctorenbonden. Men zegt dat de situatie erger is als onder de Japannen en verzoekt de behandeling in de veiligheidsraad uit te stellen totdat de Chinese vertegenwoordiger uit Indonesië is aangekomen. Ook verzoekt men China om gebruik te maken van zijn veto-recht, wanneer arbitrage mocht worden voorgesteld, want de kwestie is een interne kwestie (Aneta, 12.8).

LEGERBULLETIN.

Het legerbulletin van Maandag zegt dat drie Nederlandse soldaten zijn gedood.

LAKE SUCCESS EN INDIË.

De veiligheidsraad van de verenigde Landen namen het voorstel aan van Polen om de vertegenwoordigers van de Indonesische republiek deel te laten nemen aan de discussie over de kwestie Indonesië. Onder de toeschouwers bevonden zich Sjahrir en Salim. België, Frankrijk en Engeland stemden tegen. De rest was voor. Indonesië zal geen stemrecht hebben. Van Kleffens protesteert daar Indonesië geen onafhankelijke souvereine staat is.

Van Kleffens kwam niet meer tegen de beslissing op, doch vroeg om de vertegenwoordigers van Oost Indonesië en Borneo dan ook op gelijke voet toe te laten.

Australië bracht het verzoek van de Philippijnen op tafel om mee te bemiddelen. Australië wil ook een commissie van onderzoek in Indonesië. Na afloop van de vergadering zeide Sjahrir dat hij zich als ambassadeur beschouwt. Een term waartegen van Kleffens was opgekomen (Aneta, 13.8).

CURAÇAO

DR. GOMEZ VOOR DE P.C.J.

Wij vernemen dat Dr. Gomez hedenavond om 20.35 uur voor de P.C.J. een radiotoespraak zal houden in het papiaments over de jongste staatkundige ontwikkeling in Nederland.

Z. E. DE GOUVERNEUR NAAR CIUDAD TRUJILLO.

Z.E. de Gouverneur zal Donderdag as. op uitnodiging van den president van de Dominicaanse republiek, Rafael Trujillo, naar Ciudad Trujillo vertrekken om op 16 dezer de beëndiging van den president bij te wonen.

De reis zal gemaakt worden met H.M. van Kinsbergen, die vermoedelijk Donderdagmorgen om 8 uur zal vertrekken.

SCHEEPSBERICHTEN.

12 Augustus 1947.

Plato naar Aruba; J. Caldwell naar Georgetown; Athenic van Londen; Dido naar Barranquilla; Athenic naar Colon; Bolivia van Pto. Cabello; Bolivia naar Barranquilla.

WAT EEN KAPITAAL.

Hebt U nummer 4000 al gezien? Vier duizend wagens op ons eilandje Curaçao afgezien nog van de D wagens en de H wagens. Een aardig kapitaal vertegenwoordigt dat alles-

Er zijn er bij die werkelijk luxe de luxe zijn, ofschoon er in de cunucu ook nog wel „wabi's" rondrijden, die de schrik zijn van huurchauffeurs, want van dergelijk auto-bezitters zal men niet veel terugkrijgen, als ze met hun mooie wagen tegen de fijne huurauto's opvliegen.

RECTIFICATIE.

In de in onze editie van gisteren opgenomen advertentie van „Slagerij Het Centrum", alhier, is abusievelijk als datum van opening 31 Augustus vermeld.

Dit moet zijn 13 Augustus.

VERANDERING.

Een Chinees eethuis op de berg Altena werd veranderd in een wasserij, daar het gebouw te dicht bij een begraafplaats ligt.

DOLF HENKES.

De Rotterdamse schilder L. R. J. (Dolf) Henkes trok in het najaar van 1945 op eigen risico naar Curaçao. Hij heeft er succes gehad; hij decoreerde er een kapel, hij maakte wandschilderingen in het station van een vliegveld en hij schilderde een portret van den gouverneur. Hij kwam ook in Mexico terecht en momenteel heeft hij daar een grote tentoonstelling van zijn werk in het Paleis voor Schone Kunsten van Mexico City. Ze werd door den Nederlandsen gezant geopend. De dagbladen schrijven vol lof over Henkes' werk.

A. Gs.
(Elsevier)

IR. L. A. H. PETERS.

Een man, die heel veel gedaan heeft om, onmiddellijk na de bevrijding, grote voedselvoorraden naar Nederland te krijgen is ir L. A. H. Peters, de Landbouwraad aan de Nederlandse Ambassade te Washington. Hij is een Limburger van geboorte, aan de spraak te merken. Na tien jaar is hij voor het eerst met verlof, maar men kan hem regelmatig op het Ministerie van Landbouw enzovoort vinden, want het is een bekende uitdrukking, dat het bloed kruipt waar het niet gaan kan, alhoewel dat meer op familie slaat. Wij hebben met de Landbouwraad in Hotel des Indes te Den Haag zitten praten. De heer Peters is een brede man met een breed gezicht en een bril met brede **randen.**

„In 1927 ben ik reeds naar Amerika gegaan, terwijl ik in 1934 als landbouw-attaché aan 't Genootschap te Brussel verbonden werd. Van 1935 tot 1937 was ik secretaris van den toenmaligen Minister van Landbouw dr. L. N. Deckers. Bloembollen zijn nog steeds het belangrijkste deviezen-producerende product, dat Amerika binnenkomt. Millioenen dollars zijn hiermee gemoeid. Maar ook fijne zaden, karwij-blauwmaanzaad, haring, groentenzaden en dan is men nu absoluut met kaas begonnen. Op planten uit Boskoop is men ook erg gesteld. Bepaalde belanghebbenden in Amerika proberen de import in Amerika van kwekerij-producten, bollen of planten, verboden te krijgen. Dat is nog steeds zo. De Amerikaanse regering weet echter wel, welk een uitstekende dienst men hier in Nederland aan de Plantenziektenkundige Dienst heeft en wenst de sanitaire maatregelen niet te misbruiken als protectie-maatregelen. Jammer dat wij met kunstmest zo sukkelen. De Nederlandse landbouw is nog niet op voororlogs peil. Wij hebben te weinig veevoeder om onder andere de veestapel op te voeren. Er is een wereldtekort aan tarwe. Granen gaan in de eerste plaats naar de mensen toe. De rundveestapel is van alle dingen nog het beste hersteld, maar met varkens en kippen is het maar dunnetjes gesteld. Mijn ambtsgebied strekt zich uit tot de Noordkust van Zuid-Amerika en omvat Noord- en Centraal-Amerika, Mexico en West-Indië. Buiten Amerika zijn poot-aardappelen een belangrijk product, maar er is behoorlijke concurrentie van Noord-Amerika en Canada. Volgens de resultaten van het eerste jaar, dacht men er met Walcheren spoedig bovenop te zijn. Maar door de grote droogte moeten wij de opbrengst van dit jaar wel heel slechts noemen.

(Elsv.)

ARUBA

TELEGRAM.

Amigoe Curacao

Verzoeke publiceeren volgend telegram quote staten curacao raad van Politie in vergadering byeen neemt hierby de vryheid uwe staten mede te delen dat door vermeld raad op verzoek van vooraanstaanden een petitie aan hare majesteit is overgesteld verzoekende staatsrechtelyke scheiding van het eiland curacao en om rechtstreeks onder de nederlandsche regering te staan met een bestuursvorm door nederland en aruba in rechtstreeks onderling overleg te bepalen stop de raad kennisdragend dat deze practisch deunanime wensch is van arubaansche bevolking wenscht uwe staten hiervan in kennis te stellen tevens met verzoek daaraan uwe medewerking wel te willen verleenen en de behandeling van het decentralisatieontwerp tenaanzien van aruba niet voortzetten aangezien aruba hierin geen heil ziet voorzitter kwartsz secretaris vanbreet unquote--

--eman ---

BEVELHEBBER KWARTSZ.

Ontvangen

„THE JAVA GAZETTE"

We ontvingen het eerste nummer van The Java Gazette een uitgave van de kamer van koophandel. Een goed verzorgde en technische mooie uitgave. Doch is het niet „to little en to late". Hoe kan dit blaadje de wereldopinie over de toestand in Java nog wijzigen?

Het gaat uit van de kamer van koophandel in Londen. Het is de Britse kamer van koophandel voor Nederlands Oost Indië. Het tijdschrift bevat artikelen van Jonkman, Cripps enz.

UIT ONS CARAÏBIË

CONFERENTIE OP JAMAICA

De AP correspondent Arthur Gavshon meldt, dat op 11 Sept. a.s. de vertegenwoordigers van zeven Engelse gebieden in het Caribische gebied bijeen zullen komen in de plaats Montego op Jamaica om onder voorzitterschap van de secretaris voor kolonien Arthur Jones Greches, de voorstellen te bestuderen tot wettenlijke politieke en economische samenwerking tussen de Engelse gebieden aan de Caribische zee. Op kort termijn wil men een basis op stellen, zodat aan de gebieden zelfbestuur verleent kan worden, doch het uiteindelijk doel is de vorming van een soort van federatie van alle Engelse gebieden. Tegenwoordig zullen zijn op de conferentie Barbados Brits-Guyana, Brits Honduras, Jamaica, Leeuwards eilanden en De Windwards eilanden, Trinidad. Vier leden van de Caribische commissie zullen de conferentie als waarnemers meemaken.

De pogingen om een federatie te vormen worden met de grootste voorzichtigheid bekeken. Het wordt een logisch idee genoemd. (Londen 12 Aug (AP))

AANKOOP VAN RUM IN DE ANTILLEN.

Krachtens een met de Antillen gesloten overeenkomst zal Frankrijk dit jaar 240.000 hl. rum ontvangen, hetgeen een zelfde hoeveelheid is als in het vorige jaar. Voor eind September zal 120.000 hl. worden verscheept.

DOMINICAANSE REPUBLIEK. OPHEFFING BUITENLANDSE STAATSSCHULD.

Het Dominicaanse Congres heeft op 17 dezer een wetsontwerp aangenomen, waardoor algehele opheffing van de buitenlandse Staatsschuld wordt verwezenlijkt, en waarvan de vermindering was begonnen ingevolge het verdrag Trujillo-Hull van 1934.

Het restant van de bestaande schuld, zijnde $ 9.401.855.55 zal geheel worden geliquideerd door opneming van de noodzakelijke fondsen van de inkomsten van het lopende en het aanstaande jaar. Dit alles kan geschieden zonder de begroting van de publieke werken te belasten, waarvan de uitvoering zal plaats vinden zoals oorspronkelijk werd vastgesteld.

Men verwacht dat deze operatie mogelijk zal zijn daar in de republiek het beschikbare dollarsaldo regelmatig stijgt momenteel overschrijdt 't beschikbare aantal deviezen de $ 60.000.000.—.

Dit maakt de aflossing mogelijk van de leningen van 1922 en 1926.

SPORT

NEDERLANDSE ANTILLEN LAWN TENNIS BOND.

Kampioenschapswedstrijden 1947.

Uitslagen Heren dubbel:

L. Ramirez-C. Boom slaan A. van Os-C. de Haas 6—2, 4—6, 4—6, 6—2, 8—6.

L. Th. Tjin A Djie-C. Schnepper slaan W. H. Murdock-R. D. Anasagasti 6—1, 6—0, 6—1.

G. Philips-M. Martinez slaan Hr. van Arem-Ch. de Jongh 6—4, 6—1, 6—1.

E. A. Pietersz-R. Pimental slaan Hr.Clerum-Subaran 6—4, 6—0, 6—0.

J. Janknegt-J. I. Wenink slaan L. Ramirez-C.Boom 6—1, 6—1, 6—4.

H. W. A. Heldring-F. R. Povel slaan F. R. Koster-H. C. B. Enthoven 6—4, 6—3, 6—2.

P. A. Jesurun-I. A. Regales slaan H. Riley-Frank Hoyer 6—0 6—2, 7—9, 8—6.

H. Thijn-G. de Rooy slaan H. Lodewijk-S. Pimentel 8—6, 6—3, 6—3.

Gemengd dubbel:

Mevr. Wenink-Wenink slaan Mevr. Nebbeling-de Wolf 4—6, 6—2, 6—1.

Mevr. Noordhoek-Hegt-Breedevelt slaan Mevr. Scheffer-Janknegt 6—1, 6—4.

Komende wedstrijden.

Woensdag 13 Augustus 16.30 uur CBLO: Tjin A Djie-Schnepper versus Philips-Martinez.

Heldring-Povel versus Jesurun-Regales.

Asiento: Pietersz-Pimentel versus Janknegt-Wenink.

Donderdag 14 Augustus 16.30 uur CBLO: Goedhart-Oostlander versus Chumaceiro-Salas.

Vrijdag 15 Augustus 16.30 uur Asiento: Mevr. Hoyer-Jesurun versus Mevr. Wenink-Wenink.

C.S.C.: Mej. Capriles-Salas versus Mevr. Troost-Tjin A Djie.

NEDERLAND

RHAPSODY IN BLUE.

Elf Juli was het tien jaar geleden dat John Gershwin, de pionier van de zogeheten symphonische jazz, op 38-jarige leeftijd is overleden. Een film met de titel van zijn meest bekende werk (Warner Bros) is er om zijn nagedachtenis te helpen eren. In het kort gezegd: qua spel en regie is ze met uitzondering van Oscar Levant, die behalve een phenomenaal pianist — hij was een vriend en medewerker van Gershwin — een natuurlijk filmtalent blijkt te hebben, en van Alexis Smith een horreur. De Parijse episodes b.v. zijn zonder enig begrip van Parijs in elkaar gezet en het gezicht op de stad uit Gershwin's hotelkamer is Kitsch. Maar: men hoort er in uitmuntende vertolkingen (Paul) Whiteman, George White, Hazel Scott) Gershwin's bekende en helaas te weinig gekende werken zoals „Swanee, how I love you", de „Blue Monday Blues" (waarom nooit bij ons gespeeld?) het „Pianoconcert in F", het symphonische gedicht „An American in Paris", de rhapsodie en nog vele andere. Alles zo knap van conceptie en door zulke knappe vakmensen gespeeld of voorgedragen dat het niet zien van deze film schade aan uw ziel betekent.

(Elsevier).

Olienieuws

VERENIGDE STATEN. UITBREIDING PETROLEUM - INDUSTRIE.

De petroleumindustrie in de Verenigde Staten zal in het lopende en het komende jaar zijn kapitaal met meer dan vier milliard dollar vergroten

Door de verschillende maatschappijen wordt twee milliard dollar bestemd voor de olieproductie, waaronder exploratie en de uitrusting van toekomstige boorterreinen. Voor raffinage is 1,1 miliard dollar, voor transport 440 millioen dollar, voor verkoop 480 millioen dollar en voor diverse doeleinden 75 millioen dollar.

De hoge uitgaven van deze industrie worden onder meer veroorzaakt door de grote vraag naar olieproducten, de moeilijkheden bij het verkrijgen van voor uitbreiding noodzakelijke materialen, de hogere lonen en materiaalkosten.

Een pijpleiding, die voor de oorlog $ 12.000 per mijl kostte, kost nu $ 30.000 per mijl.

Het totaal aantal boringen zal dit jaar ongeveer 35.000 bedragen, waarbij inbegrepen die voor exploratie-doeleinden. The Wall Street Journal.

Copyright P I B Box 6 Copenhagen

EEN SLECHT BEGIN VAN DE DAG.

DE HEER EN MEVROUW
L. S. Corsen-Ossenkopp
geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoontje
RONALD JOSEPH
Curaçao 12 Aug. 1947.

DE HEER EN MEVROUW
G. S. Newton Hart
hebben de eer U kennis te geven van het voorgenomen huwelijk van hun dochter
FLORENCE
met den Heer
P. J. van Gijn.

DE HEER EN MEVROUW
J. van Gijn-Lemmens
hebben de eer U kennis te geven van het voorgenomen huwelijk van hun zoon
JOOP
met Mejuffrouw
F. E. Newton.

De huwelijksinzegening zal plaats hebben op Maandag 18 Augustus 1947 des morgens om acht uur in de Parochiekerk van de H. Familie te Willemstad, Otrabanda, Curaçao
Receptie: Pasanggrahan, Parera, des avonds 8.30 — 11 u.
Gelieve deze als een persoonlijke uitnoodiging te beschouwen

Een landbouwkundige studiereis naar Suriname

De heren Ir. W. C. van der Meer en L. J. Dijkhuis vertoefden van 8 Augustus tot 29 November 1946 op landbouwkundige studiereis in Suriname. Voor de Economische Stichting West-Indië — Nederland hield Ir. Van der Meer een lezing over hun bevindingen, aan welke lezing het volgende is ontleend.

Mechanische rijstcultuur.

Het in 1933 door de heer H.N. van Dijk in Suriname gestichte mechanische rijstbedrijf gaf tot 1940 geen antwoord op de vraag of mechanische rijstverbouw aldaar mogelijk was. Het in 1944 nieuw gestichte bedrijf gaf echter wel positieve resultaten. Het bleek mogelijk in de droge tijd voorafgaande aan het zaaien het onkruid voldoende te bestrijden. Dit leidde tot de eerste conclusie.

1. In het kustgebied van Suriname, dat uit zware vruchtbare klei bestaat, is het onder de aldaar heersende omstandigheden van klimaat en grond technisch mogelijk gebleken rijst te verbouwen met practisch volkomen mechanische verzorging en bewerking, zonder toepassing van het verplanten.

Rijst voor mechanisch bedrijf moet stijf stro bezitten; ook moet het zaad bij overrijpheid niet afvallen. Rassen, die aan deze eigenschappen voldoen en van het gewenste langkorrelige type zijn, zijn in Suriname beschikbaar, zodat de tweede conclusie als volgt luidt:

2. De verbouw van rijst, geschikt voor het mechanisch oogsten (van het langkorrelige type) is mogelijk.

Hierbij kan worden aangenomen, dat een onbrengst van 2.500 kg. als gemiddelde kan worden verkregen. Bij een verkoopsprijs van 7 ct. per kg. padi (ongepelde rijst), zoals die thans op de binnenlandse markt is vastgesteld, komt men tot de volgende conclusie:

3. Onder de thans na de oorlog geldende omstandigheden liggen de productiekosten van een ha. rijst op ongeveer *f* 127,—, terwijl de opbrengst per ha. ongeveer *f* 175,— bedraagt; dit is de voor binnenlandse consumptie van overheidswege vastgestelde prijs.

Gemechaniseerde bedrijven moeten een zekere minimumgrootte hebben; bovendien is de marge tussen kostprijs en opbrengst bij rijst gering, zodat dit leidt tot de vierde conclusie:

4. De tot kort voor de oorlog geldende geringe marge tussen productie-kosten en opbrengst en de thans als matig aan te duiden bovengenoemde marge, brengen noodzakelijk met zich mede, dat de bedrijven een minimum-grootte moeten hebben van 100 ha.

De uitvoerige beschouwingen van spreker over de rijstsituatie kunnen als volgt worden samengevat:

5. De prijsdrukkende invloed van de Birma-rijst op de wereldmarkt, zoals die voor de oorlog werd gekend, wordt in verband met de kleinere productie, de te verwachten grotere eigen consumptie in de productiegebieden, en de oriëntering van Amerika op meer nabij gelegen landen als minder ernstig voor de toekomst aangemerkt.

6. Bij de onder 3 vermelde opbrengst (van *f* 175 per ha.) is uitgegaan van de voor binnenlandse consumptie van overheidswege vastgestelde rijstprijs. De prijs bij export te bedingen bedraagt thans bijna het drievoudige. Als rechtvaardige eis mag worden gesteld, dat bij prijsdaling op de wereldmarkt tot beneden de kostprijs, maatregelen zullen worden getroffen de rijstprijs te steunen.

Citrus, coco's en cacao.

De mededelingen omtrent citrus, coco's cacao kunnen als volgt worden samengevat:

7. Op de onder 1 genoemde klei-gronden, goed ontwaterd en goed irrigeerbaar, ontwikkelen zich citrus en cacao uitstekend, terwijl bij het ontworpen poldersysteem ontstane dammen goede gelegenheid bieden voor de verbouw van coco's.

8. Ofschoon de toekomst van een rijstbedrijf minder ongunstig dan vóór de oorlog wordt gezien, brengt verdeling van het risico met zich mede, dat een deel van het bedrijfsoppervlak onder meer met vorengenoemde gewassen wordt beteeld.

9. De verbouw van citrus opent betrekkelijk gunstige perspectieven, niet in hoofdzaak door export van verse vruchten, doch door sapbereiding en verkoop van het sap voor export. Onder verwijzing naar conclusie 6 mag als gerechtvaardigde eis worden gestе'd, dat Nederland aan deze citrusproducten een lonende markt biedt.

10. De toekomst van de cacaocultuur is minder veilig. Hoewel bewezen is, dat de Surinaamse kleigronden een zeer goede ontwikkeling van de bomen geven, is op het ogenblik nog niet te zeggen of de hoogproductieve, dan wel de voor ziekten onvatbare soorten een rendabele verbouw mogelijk maken.

11. Hoewel de verbouw van coco's op kleigronden iets minder gunstige resultaten geeft dan die op schelpzandgronden, kan de verbouw van coco's op de vorengenoemde dammen worden aanbevolen in verband met het feit, dat de vetproductie in Suriname ongeveer 50% bedraagt van de binnenlandse consumptie.

Bij eventuele kolonisatie van Nederlandse landbouwers in de vruchtbare kleistrook van Suriname moet op ontginningskosten van circa *f* 400,— per ha. worden gerekend; gebouwen enzovoort vragen nog *f* 200,— per ha. dus tezamen *f* 600,— per ha. Deze inpoldering moet echter nog plaats hebben.

12. Momenteel zijn geen polders als vorengenoemd in cultuurrijpe toestand aanwezig.

13. Voor inpoldering komen ingevolge de in het rapport vermelde redenen, de moerassen (zwampen) gelegen in de buurt van Nickerie (N.W. punt van Suriname) het eerst in aanmerking.

14. In verband met de gunstige ligging van bedoelde zwampen zijn de kosten van de inpoldering en het maken van de afen aanvoer van water gering. Zij worden momenteel, al naar omstandigheden, geschat op *f* 300.— tot *f* 400,— per ha.

Blanke kolonisatie.

Betreffende het veel omstreden punt of blanken geschikt zijn voor blijvende vestiging in de tropen, werd de volgende conclusie getrokken:

15. Hoewel ingevolge de ervaringen van Europeanen bij hun verblijf in Japanse kampen omtrent het volgende punt meer optimistische klanken worden vernomen, menen de bovengenoemde heren toch niet verder te mogen gaan dan tot de volgende uitspraak:

„Het klimaat, in het bijzonder in Nickerie, is van dien aard, dat een Europeaan zonder schade voor zijn gezondheid in staat is een dergelijk mechanisch bedrijf te leiden en de meeste accuratesse eisende werkzaamheden met behulp van machines te verrichten."

Spreker stond nogal uitvoerig stil bij de „landhonger" of „landnood" onder de Nederlandse landbouwers; immers tegen deze achtergrond moet elke emigratie worden bekeken, zodat dit gedeelte van het betoog als volgt werd samengevat:

16. De emigratie van Nederlandse landbouwers naar dit gebied wordt mogelijk geacht en verdient, mede in verband met het overschot aan landbouwers in ons land, ernstige overweging.

De uitvoering van deze kolonisatie dacht de spreker zich als volgt:

17. Oprichting van een kolonisatiemaatschappij op semi-officiale grondslag, welke met de uitvoering der werken wordt belast, wordt daarvoor de aangewezen werkwijze geacht.

Een dergelijke kolonisatie kan niet op al te kleine schaal worden uitgevoerd; de gemeenschap moet zoveel inwoners tellen, dat hieruit een behoorlijk dorpsleven kan worden opgebouwd, terwijl met het oog op de huwelijksmogelijkheden van een volgende generatie van emigranten een kolonie binnen afzienbare tijd 600 personen dient te omvatten.

18. Een minimum-grootte van 10.000 ha. als eerste kolonisatiecentrum, hetwelk geleidelijk kan worden bevolkt, is in verband met diverse omstandigheden nodig te achten.

19. De emigratie kan niet een aanvang nemen voordat het land cultuurrijp is gemaakt alsmede woningen en bedrijfsgebouwen voor de landbouwers zijn gebouwd.

Voor het uitoefenen van het landbouwbedrijf zullen alleen beroepslandbouwers uit Nederland in aanmerking kunnen komen, aangezien toch reeds een zekere aanpassing moet plaats vinden.

20. De emigranten zullen streng moeten worden geselecteerd, in het bijzonder op vakbekwaamheid.

Voor de exploitatie van dergelijke gemechaniseerde bedrijven is veel kapitaal nodig, genoemd werd *f* 30.000,— per ha. Sprekers mening is dan ook als volgt weer te geven:

21. Met stelligheid kan worden aangenomen, dat het aantal vakbekwame emigranten, die tevens over voldoende kapitaal beschikken om deze grote bedrijven te financieren, niet voldoende zal zijn.

22. Van overheidswege zullen maatregelen moeten worden getroffen, teneinde hierin te voorzien.

Voorts werd er op gewezen, dat het de vraag is, of aan deze emigranten van Nederlandse landbouwers bij het ontwerpen van het „Welvaartsfonds Suriname" wel voldoende aandacht is besteed.

23. Van de gelden, die bij aanneming van het wetsontwerp „Welvaartsfonds Suriname" beschikbaar zullen komen, dient het overgrote deel te worden bestemd voor de inpoldering en irrigatie van vorenbedoelde kleigronden.

Ten aanzien van het arbeidsvraagstuk werd de volgende samenvatting gegeven:

24. Hoewel het arbeidsvraagstuk in Suriname het tempo van de verdere ontwikkeling van dit land bepaalt, kan er op worden gerekend, dat de benodigde arbeidskrachten voor deze betrekkelijk kleine en vrij langzame kolonisatie beschikbaar komen.

Tenslotte nog de laatste stelling:

25. De inheemse bevolking moet op dezelfde voorwaarden in de gelegenheid worden gesteld van deze gronden gebruik te maken, als aan Europeanen worden gesteld.

(Econ. Ber.).

John de Pool

Het is al jaren geleden, dat we voor het eerst aan boord van een schip dat hier in de haven lag John de Pool mochten ontmoeten. Een vitale figuur, klein van stuk, doch zeer levendig in spreken en belangstelling. Een man, die een beeld is van het cultuurleven, dat Curaçao rijk was, al generaties lang en dat téveel miskend wordt door hen die Curaçao te oppervlakkig bekijken.

Dezer dagen is John de Pool naar ons de familie Araujo medegedeelde overleden.

God hebbe zijn ziel. R.I.P.

Naar men weet is John de Pool de schrijver van een zeldzaam mooi getroffen boek over Curaçao „Curazao que se va" een boek dat in een vrolijke en zeer rake stijl het oude Curaçao voor ons opbouwt, geen dood museum, doch een levend verleden krijgen we daar te zien, hij beziet Curaçao, hij beschrijft de figuren hij weet alle personen te typeren, zodat er vrolijkheid op Curaçao gestegen moet zijn, toen dat boek uitkwam!

John de Pool kwam ook voor de dag met zijn studies over Simon Bolivar, die hij nog naar we menen het vorig jaar bundelde, hij vroeg vooral belangstelling voor de tragische figuur Piar van Bonaire, die naast Brion van Curaçao de hulp en stut van „El Libertador", doch die moest sterven voor het vuurpeleton, toen de militaire discipline overtreden was.

John de Pool was een veelzijdig man, hij was beeldhouwer en gaf ons de buste van Brion, hij was schermer en op zijn oude dag was hij nog naar Bogotá getogen om daar op de Olympische spelen de schermwedstrijden te gaan zien, en opgetogen was hij toen Curaçao met Boutmy en Engels zoo goed voor de dag kwam, dat deed de oude man goed.

Het weekblad „La Union" heeft onlangs eens een overzicht gegeven van de verschillende publicaties van deze Curaçaoenaar.

Verschillende landen hebben zijn verdiensten geprezen en het was in een van zijn brieven, dat hij ons schreef, dat het hem speet, dat Nederland niet meer waardering aan de dag legde voor zijn werk. Er zou op gewezen kunnen worden, dat hij in Caracas tijdens de revolutie dagen van Juan Vicente Gomez verschillende diensten bewees aan de ambassade daar in die stad. Het heeft niet mogen zijn.

De figuur van de heer John de Pool heeft recht op een beschrijving, opdat zijn werken meer gekend worde en zijn werk niet verloren ga. Onze condoleances aan de familie. R.I.P.

Het overlijden van zijn vrouw heeft hem zeer bedroefd, zodat hij zich, zooals hij ons schreef vreeselijk eenzaam en verlaten in het leven vond.

John de Pool van een groot vriend van pater Wahlen zg., zij beiden hadden die vrolijke kijk op mensen en op dingen, die het leven goed maakt.

Missie Nieuws

VIGILIEDAG 14 AUGUSTUS.

Morgen is het vigilie van Maria Hemelvaart. Het is die dag een dag van onthouding (verboden vlees te eten).

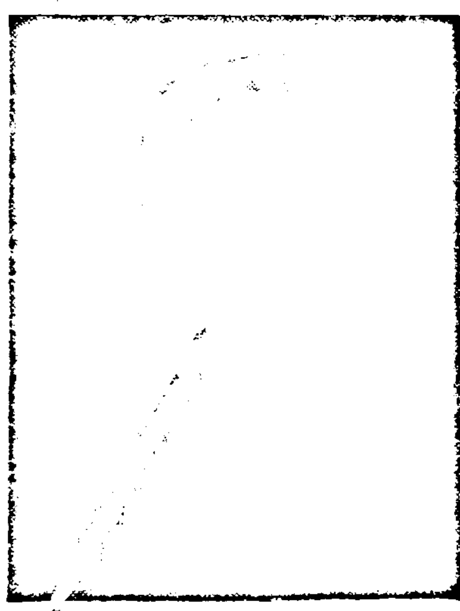
Nieuws van overal

SEÑORA PERON.

Op 16 Augustus, Zaterdag as. wordt Señora Peron in Rio de Janeiro verwacht. Er is een officieel programma opgesteld voor drie dagen waarbij señora Peron aan verschillende diners en lunchen zal aanzitten en allerlei toeristen ezoeken afleggen. Zij zal een bezoek brengen aan een keizerlijk museum, terwijl zij de thee zal gebruiken met nakomelingen van de keizerlijke familie die nog steeds in de stad wonen. Ook zal zij de gast zijn van president Dutra bij wie zij de lunch zal gebruiken in het Catete paleis. Op de ambassade van de Argentijnse regering zal generaal Anglo Mendez een receptie aanbieden. Señora Peron zal haar intrek nemen in het Copacabana hotel. (Rio de Janeiro (AP) 12.8).

Met de KLM naar de Paus

Toen onlangs de K.L.M. een lijn opende op Rome ging de pers als gast mee. Er werd een bezoek gebracht bij de Paus. Anton van Duinkerken schrijft er het volgende interessante verslag over in „De Tijd".

Eerst toen wij in het werkvertrek van Pius XII recht tegenover de paus zaten en stonden, kwam ik voldoende tot mijzelf om iets of iemand te kunnen bekijken. De Paus zat achter zijn bureau, rustig, op zijn gemak. Zijn houding bracht ook ons tot rust na het schokkende ogenblik, waarop wij zijn zegen mochten ontvangen. Een zachte, lichtvermoeide glimlach tekende zijn trekken, die, ouder geworden, thans beweeglijker schijnen dan tien jaar geleden te Lisieux.

Aan zijn rechterhand achter hem stond een afzonderlijk tafeltje met twee telefoontoestellen. Het ding dat ik altijd voor het meest smakeloze geschenk ter were'd heb gehouden, het gouden telefoontoestel van de paus, was een eenvoudig voorwerp. Het is precies eender geconstrueerd als onze staande toestellen op onze schrijftafels; het heeft een ander cijferblad en men moet weten, dat het van goud is, wil men dit opmerken. Het schittert niet, het is niet figuraal bewerkt, het is eigenlijk een doodgewoon telefoontoestel in een andere k'eur dan de onze. Op zichzelf is het natuurlijk onzin, zulke dingen te maken van goud, voor wie dan ook. Dat het niet opdringerig gebeurde, is het beste, wat men er van zeggen kan, maar dit verdient dan ook gezegd te worden.

De Paus is onderwijl begonnen te spreken en hij onderstreept zijn woorden met een sober handgebaar van uiterst fijngevormde, benige handen. Zijn blik is doordringend, maar zacht. Terwijl hij spreekt, ligt zijn toespraak uitgetikt voor hem op tafel. Hij heeft er eenmaal in gekeken en overigens letterlijk gezegd wat in de „Osservatore Romano van Vrijdag 1947 in extenso staat afgedrukt. Ieder van ons heeft dit kunnen waarnemen. Pius XII had speciaal voor ons deze toespraak van buiten geleerd. Denk u in, dat iemand, die dagelijks mensen ontvangt, voor iedere receptie een toepasselijke toespraak ontwerpt, die bestudeert en haar uitspreekt met feilloos geheugen, innemende hartelijkheid, vaderlijke eenvoud! Iedere dag opnieuw aldus geheel zich geven aan telkens wisselende bezoekers, die heengaan met de onuitwisbare indruk, dat hun aanwezigheid niet genegeerd werd, is Paus zijn. Het is vader zijn.

„Onder gelukkige voortekenen", zo sprak de Paus, „hebt gij de nieuwe luchtlijn geopend. De zegeningen van het eerste vliegtuig, dat uit Nederland aankwam in de eeuwige stad, zal, naar wij vast vertrouwen, de bescherming van God aantrekken over al de volgende vluchten; en uw verlangen om uw inwijdingsvlucht om zo te zeggen in deze Vaticaanstad, in onze tegenwoordigheid, te beëindigen en te besluiten, is een daad van huldiging, die wij hogelijk waarderen.

Dit biedt ons bovendien een uitstekende gelegenheid u onze gelukwensen kenbaar te maken voor deze nieuwe luchtverbinding, die tussen het Noorden en het Zuiden van Europa, tussen twee arbeidzame en vredelievende vo'keren, de culturele en commerciële uitwisseling, zo belangrijk voor het aanknopen van wederzijdse vriendschaps- en vertrouwensbetrekkingen, gemakkelijker zal maken en zal aanmoedigen.

Door uw ambt zelf, mijne heren, stelt gij be'ang in de uitwisseling van gedachten en in de samenwerking op economisch terrein. Heeft het niet een zinnebeeldige betekenis, dat men juist u heeft uitgekozen als eregast op deze eerste luchtreis? Voorzeker zult gij uw vermogens en uw invloed gebruiken om de sluitbomen te slechten tussen de volkeren, niet om ze op te richten; — om alle oorzaken van tweedracht te verzachten en te verwijderen, niet om ze te verscherpen en in het leven te roepen; — om de droevige toestand der huidige mensenmaatschappij te helpen verbeteren, niet door middel van ijde'e voorspiegelingen en bedriegelijke beloften, maar door het toevoegen van nieuws krachten aan het geestelijk en zedelijk leven van de mensheid.

Dit betekent op de eerste plaats, dat de mensen God moeten kennen en zijn wet moeten onderhouden. Er is geen andere weg om eenheid en vrede tot stand te brengen. Het heil der wereld is ons toegekomen door Hem, die a'tijd volbracht, wat de Vader behaagt en de vruchten van dit heil zullen behoed en opgezameld worden door degenen, die het voorbeeld van de Goddelijke Meester volgen.

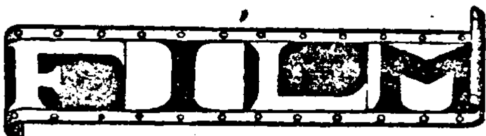
Moge deze genade voor altijd het kostbare bezit zijn van uw landgenoten, die wij met toegenegenheid onze zegen geven, nu zij hun gewone vrije en vreedzame leven aan het herstellen zijn onder de welwillende bescherming van Hare Majesteit, uw grac'euze Koningin.

Over u en over allen, die u dierbaar zijn, roepen wij de beste gunsten van de hemel af."

Terwijl de Paus deze woorden uitsprak, was het duidelijk, dat zij voortkwamen uit een diepte van hartelijkheid en overweging, waaruit men zelden woorden hoort. Zij kwamen uit diepten, waar bij ons allen het zwijgen begint. Dit geeft bijzondere nadruk aan de charmante welsprekendheid van Pius XII.

Hoe menselijk klonk deze toespraak, hoe eenvoudig, hoe door en door humaan! Erasmus kon op die wijze gesproken hebben, zo vol van de begeerte des harten naar zuivere vrede en naar waarachtige geluk. Iedere zweem van polemische scherpte b'eef achterwege, ook toen de Paus over ijdele voorspiegelingen sprak en over bedriegelijke beloften. Wij wisten, waarop dit zinspeelt. Iedereen weet het in Europa. Maar wij wisten ook, dat geen verschil van inzicht, geen verschil van heilsverwachting, deze Paus ertoe zal brengen, een streven naar rechtvaardigheid op aarde te verdoemen of zelfs maar te misprijzen, indien het waarlijk de rechtvaardigheid beoogt. Wat de behoudzuchtigen zo gaarne behouden, noemde de Paus: de droevige toestand der huidige mensenmaatschappij.

Hierna sprak Pius XII nog enige woorden tot ieder van ons. Hij prees het Nederlandse verzet, sprak lof uit over onze gezant ten Vaticane, die niet katholiek is, doch in de wieg ge'egd schijnt voor zijn taak, een diplomaat in de sfeer van de eerbied, waar diplomatie slechts eenvoud des harten verdraagt. Wij kregen allen een geschenk, een rozenkrans of een medaille, naar wij verkozen. Het uitreiken dezer geschenken geschiedde met zulk een attentie, dat men er enkel het woord: „lief" voor kan gebruiken, een lieve attentie. Thuiskomen en horen, hoe de vrouw bidt van de rozenkrans van de Paus...... Men moet misschien echt rooms zijn om te beseffen, wat dit is. Er gaat geen dag voorbij, dat ik geen verzen lees, kostbare verzen vaak, de mooiste van de wereld soms. Maar „Wees gegroet Maria" blijft het gedicht, dat de Heilige Geest heeft gemaakt voor zijn Bruid en op heeft laten zeggen door een engel.

CHARLIE CHAPLIN

„De Dictator".

Naast tal van inzinkingen, tal van filmische hoogtepunten.

Charlie Chaplin speelt Hitler. Dat is het evenement in zijn film „De Dictator", welke in ons land in roulatie wordt gebracht. Men kan het betreuren, dat zulks eerst thans geschiedt, maar daar staat tegenover, dat deze film des te duidelijker de ongelofelijke opmerkingsgave en het geniale imitatievermogen van de kunstenaar Chaplin doet uitkomen, nu de geschiedenis hem in het gelijk blijkt te hebben gesteld.

Frapperend is de rake, psychologisch volkomen verantwoorde wijze, waarop de karakters zijn ontleed van de beide denkbeeldige dictators en hun trawanten, die allen, ondanks de fictieve namen, gemakkelijk te herkennen zijn. Dit is temeer opmerkelijk omdat de film werd vervaardigd in een tijd — zij kwam in 1939 gereed — toen dat, wat thans voor allen ervaring is, voor velen nog theorie was.

De grootheid van Chaplin's kunst ligt in de uitbeelding van de grotesk-gechargeerde kleine-man - die - altijd - de - klappen-krijgt, in wie ieder van ons zichzelf herkent, zonder dat hij zich met hem behoeft te vereenzelvigen. Chaplin werkt volgens **het systeem der contrasten.** Hij maakte zichzelf tot marionet, om daarin de mens des te vollediger te doen uitkomen. Precies zó is zijn dictator niet meer dan de tegenhanger er van en tegelijk de achtergrond voor de kleine man, het zielige, wereldverloren Joodse barbiertje, dat door hem met vrijwel alle attributen van de oude Charlie Chaplin is bekleed en dat daardoor in een des te scherper en menselijker licht komt te staan. Zelfs zijn krab-manuaal is in de aanvang van de film, welke een brok wereldoorlog no. 1 laat zien, niet vergeten.

„De Dictator" vertoont, naast de onvermijdelijke inzinkingen van een film, waarin de acteur zowel als de regisseur Chaplin wil uitblinken, filmische hoogtepunten, die haar maker opnieuw stempelen tot de koning van de tragi-comische humor. Men lette eens op de wonderlijke dans van de dictator met de wereldbol, of op de scénes, waarin het barbertje op de muziek van Brahms een klant scheert, waarin hij als een in het nauw gedreven konijn het angstig bevende slachtoffer wordt van de S.S.-honden, waarin hij op het rhythme van de redevoering van zijn dubbelganger, de dictator, zijn afgeslagen hoed tracht op te rapen.

Daartegenover staan taferelen, die niets met film te maken hebben, scènes, die sterk herinneren aan de uitbundige slagroomtaartengijn van zijn oudste gooi- en smijtfilms.

Aan het slot van de film registreert en chargeert Chaplin niet alleen, maar levert hij, voor het eerst in zijn loopbaan, bovendien commentaar. Hij laat zijn Joods barbiertje, wanneer het voor de dictator wordt aangezien, een vurig pleidooi houden voor vrijheid, democratie, eensgezindheid en menselijkheid. Maar daarmee werpt hij zij dodelijkste wapen ter bestrijding van de nazie-ideeën weg: de spot. Dit is zijn grootste fout, die nog wordt geaccentueerd door de feitelijke gebeurtenissen, welke wèl de overwinning op het nazie-dom, maar niet de door hem gepredikte idealen hebben gebracht. Als zodanig komt de ernst als een anticlimax op de spot, waardoor het slot onbevredigend is.

Voor het eerst ook spreekt Chaplin in deze film. Maar het sterkst spreekt hij daar, waar hij de onverstaanbare wartaal van de dictator uitkraamt. Dat zal het lot blijven van de marionet Charlie Chaplin. De uitgesproken gedachte immers verstoort de illusie.

F.

Kropman spreekt in de eerste Kamer

„De Tijd" schrijft over de behandeling van het „Welvaartfonds Suriname".

Hier kreeg men eindelijk eens nieuwe geluiden te horen. De Tweede Kamer heeft dit wetsontwerp meer van financieel-technische zijde bekeken; de fractieleider van de K.V.P. Mr. Kropman, entameerde de quaestie-Suriname echter in meer algemene zin. De heer Algra (A.-R.) was hem hierin voorgegaan in een amusant betoog, dat voornamelijk neerkwam op een aansporing om de emigratie naar Suriname te bevorderen. Mr. Kropman, die deel heeft uitgemaakt van de parlementaire commissie naar de West en dus met kennis van zaken kon spreken, schetste de behoeften van dit vergeten gebiedsdeel. De volkshuisvesting tart iedere beschrijving, er is geen behoorlijk verkeersapparaat, noch een landbouwtechnische dienst, noch een goed ingerichte belastingadministratie. Bij dit laatste richtten aller ogen zich op de Minister van Financiën om te zien of dit hem niet verdroot. Mr. Kropman vermeldde met nadruk, dat velen in bestuurskringen vrezen, dat zij zich door contact met zending en missie compromitteren en hekelde de afwezigheid van iedere hulp door het Rode Kruis bij de zeer slechte toestand, waarin de volksgezondheid verkeert. Niet zonder ironie merkte spreker op, dat bosnegers en Indianen ook mensen zijn.

De heren De Zwaan (C.H.U.) en Stufkens P.v.d.A.) voerden in dezelfde geest het woord en het was slechts jammer, dat Minister Jonkman door zijn ziekte niet aanwezig kon zijn om de sprekers te beantwoorden. Prof. Lieftinck nam zijn taak over en hoewel de Minister van Financiën uiteraard geen gedetailleerde toezegging kon doen in deze materie was zijn rede zeker het aanhoren waard. De beperkte financiële mogelijkheden van dit ogenblik dwingen tot de bescheiden voorstellen, vervat in het wetsontwerp „Welvaartfonds", dat geenszins beantwoordt aan wat de regering uiteindelijk zou wensen.

Medezeggenschap van Nederland inzake de besteding mag geen afbreuk doen aan de zelfstandigheid, die Suriname in de nieuwe rijksstructuur is toegedacht.

Glimlachend merkte Prof. Lieftinck op, dat het gemis aan contrôle bij het belastingwezen voor de aangeslagenen zeker zijn charmes heeft, maar een verbetering in deze is dringend gewenst. De woorden door Mr. Kropman gewijd aan het ontbreken van activiteit bij het Rode Kruis zijn niet aan dovemansoren gesproken. De Kamer bespaarde de invallende Minister repliek en ook dit wetsontwerp z.h.s. aangenomen.